

PROSAFE
2. července 2015

PROSAFE
Společná akce dozoru nad trhem – JA 2014
(*Joint Market Surveillance Action - JA2014*)

Co je PROSAFE ?

PROSAFE (*Produkt Safety Forum of Europe*) je evropské fórum pro bezpečnost výrobků. Je neziskovou profesní organizací pro vedoucí pracovníky orgánů dozoru trhu členských zemí EU a ESVO. Jejím hlavním cílem je zlepšit bezpečnost uživatelů výrobků a služeb obchodovaných na evropských trzích.

PROSAFE byl ustanoven rozhodnutím vedoucích pracovníků dohledu nad trhem členských zemí EU a ESVO a za podpory EK na prvním zasedání skupiny v roce 1990.

Společné akce dozoru nad trhem (*Joint Market Surveillance Action - JA...*) koordinované PROSAFE, jsou financovány především Evropskou komisí a probíhají od roku 2006 (např. JA2013, JA2012, JA2011, JA2010, JACHina, JA2009 - podrobnosti na webu www.prosafe.org).

Společné akce koordinované PROSAFE jsou zakončeny závěrečnou zprávou, jejíž zjištění a závěry jsou přenášeny do praxe dozorových orgánů – podrobnosti na webu www.prosafe.org.

Posláním PROSAFE je usnadnit a posílit spolupráci mezi vedoucími pracovníky dozoru nad trhem s cílem zlepšovat bezpečnost výrobků a služeb.

Společná akce dozoru nad trhem – JA 2014

PROSAFE oficiálně zahájila 1. července 2015 svoji vůbec největší společnou akci - JA2014. V následujícím dvouletém období (15.května 2015 – 15. května 2017) bude 35 orgánů dozoru nad trhem z 27 členských států EU a zemí ESVO spolupracovat na sledování nevyhovujících výrobků v následujících pěti kategoriích: bezpečnostní bariéry, LED a CFL osvětlení, hlučné hračky, ohňostroje a elektrické nářadí.

Společná akce (JA) slouží několika účelům:

- zajištit bezpečnost spotřebitelů identifikací a odstraněním nebezpečných výrobků z evropského trhu
- vytvořit rovné podmínky pro podnikání
- podpořit volný tok zboží na evropském trhu.

Účastníci Společné akce: Rakousko, Belgie, Bulharsko, Chorvatsko, Kypr, Česká Republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Německo, Řecko, Island, Itálie, Lotyšsko, Litva, Lucembursko, Malta, Nizozemsko, Norsko, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Švédsko a Spojené království. Tento projekt je dosud největší společnou akcí vůbec.

Společná akce JA2014 je zaměřena na následujících 5 skupin výrobků:

Bezpečnostní bariéry

Při stanování priorit se PROSAFE znovu vrátilo k výrobkům sloužícím péči o děti stejně jako v programu pro rok 2013. Potvrdilo se totiž, že bezpečnostní bariéry mají oprávněně tu nejvyšší prioritu; jedním z důvodů je, že zhruba 75 dětí věkové kategorie 0-4 let je každoročně zraněno tak vážně, že musí absolvovat náročnou nemocniční péči. Hlavní problémy spojené s těmito výrobky jsou pády a uvíznutí končetin nebo krku, dušení a expozice jiným nebezpečím, jako jsou popáleniny a otravy. Revidovaná evropská norma byla zveřejněna v prosinci 2011 a jedním z cílů akce je přezkoumat, zda tato revize standardu přispěla bezpečnosti.

LED a CFL osvětlení

LED (*Light Emitting Diode*) osvětlení a CFL (*Compact Fluorescent Light*) zářivky patří k nejúčinnějším světelným zdrojům, které snižují významně spotřebu energie a staly se v posledních letech velmi populárními. Nicméně zkušenost je taková, že LED žárovky se objevily na trhu ve velkém množství a v rozmanité i nízké kvalitě, jsou nekompatibilní a dokonce i nebezpečné. LED žárovky způsobily dopravní nehody a požáry a to ohrozilo pověst LED osvětlení mezi spotřebiteli.

V systému RAPEX bylo od roku 2012 více než 90 oznámení o nebezpečnosti LED svítlen, světelných řetězů a trubíc. Kromě toho mnoho posuzení provedených podle směrnice pro výrobky nízkého napětí (LVD) představují LED lampy riziko úrazu elektrickým proudem nebo požáru. Projekt dozoru nad trhem realizovaný LVD ADCO v roce 2013 ukázal, že celková míra neshody byla u těchto výrobků velmi vysoká (86% z celkového počtu 123 lamp nebylo v souladu s technickými nebo administrativní požadavky).

Ozvučené hračky

Činnost se zaměří na akustické hračky resp. "hlučné" hračky. Významná je skutečnost, že hlavní bezpečnostní standard pro hračky EN71-1, byl aktualizován v roce 2013, kdy byl přijat nový pozměňovací návrh (A2: 2.013 of EN 71-1 s akustickými požadavky na hračky). Tento pozměňovací návrh klasifikuje akustické hračky do tří kategorií v závislosti na době expozice:

I. kategorie - zahrnuje např. hračky se sluchátky;

II. kategorie - zahrnuje např. chrastítka a akustické hračky mačkácí, dechové hračky, které jsou imitací hudebních nástrojů;

III. kategorie - bouchací hračky (např. pistole na kapsle) a píšťalky.

Hlavním rizikem spojeným s těmito hračkami je nadměrná expozice hlukem, která může způsobit přímé poškození uší a ztrátu sluchu nebo nedoslýchavost. Mohou se také dostavit nepřímé nepříznivé

účinky spojené s fyziologickými a psychologickými efekty a zhoršená vnímavost. Děti jsou v těchto situacích zvláště zranitelné, protože mají odlišné vnímání nebezpečí hluku a často postrádají schopnost kontrolovat takové prostředí.

Ohňostroje

Nebezpečná zábavná pyrotechnika je v posledních třech letech příčinou 81 oznámení v systému RAPEX a byla předmětem předchozí společné akce dozoru trhu prováděné v roce 2011 při které byl identifikován velký počet neodpovídajících výrobků - bylo zjištěno že 48% vzorků není v souladu s požadavky na technickou bezpečnost nebo s požadavky na povinné označování výrobků. Letošní Společná akce obsahuje odběr vzorků a testování 190 druhů těchto výrobků ve dvou kolech - před Novým rokem 2016 a před Novým rokem 2017 - částečně ve spolupráci s celními úřady. Zvažuje se také přezkoumání internetových prodejů zábavní pyrotechniky.

Elektrické nářadí

Tato skupina výrobků zahrnuje několik podskupin např. vrtačky, pily různých druhů, brusky, nůžky, prostřihovače, kladiva, vyžínače, šroubováky, rázové utahovačky a mnoho dalších. Hlavní rizika spojená s elektrickým nářadím zahrnují řezná poranění, úrazy elektrickým proudem, popálení, odletující části, zachycení částí oděvů, vyvrtnutí a údery, hluk a vibrace. Pro tuto kategorii výrobků je za posledních 5 let příznačný vysoký počet oznámení v systému RAPEX. Činnost v rámci Společné akce se bude zabývat především ručním přenosným nářadím s elektrickým pohonem, které je obchodováno v obchodech typu "udělej si sám". Tato činnost rovněž zahájí sledovací proces pro stanovení priorit, který může ovlivnit budoucí aktivity v této skupině výrobků.

Kromě specifických činností, které se týkají dozoru u 5 výše uvedených skupin výrobků, je součástí Společné akce i vývoj činností a metod zaměřených na další rozvoj osvědčených postupů, které členské státy již zavedly pod záštitou PROSAFE. Týkají se:

- posuzování rizik nebezpečných výrobků;
 - rozvoje e-vzdělávacích materiálů pro vedoucí pracovníky orgánů dozoru nad trhem v celé Evropě;
 - pokračujícím zlepšováním dozoru nad trhem prováděním vzájemných hodnocení mezi orgány dozoru nad trhem v různých členských státech EU a EFTA;
 - rozvoje vazeb a komunikace mezi orgány dozoru nad trhem a celními orgány, zeměmi výrobců a zámožskými regulačními orgány.
-